

Cena lični knjižici je primeroma zelo nizka, namreč nevezanemu izvodu 90 kr., vezanemu pa 1 gld. Ker gg. pisatelj in založnik gotovo nista nameravala z izdajo knjige plodnosno podjetje početi, priporočati moramo najtopleje vsem, ki se za naše domoslovje zanimajo to zares izvrstno knjigo, da gg. izda-

jatelji ne bodo trpeli še materialne škode poleg obilnega truda, ki so ga s sestavljanjem in izdavanjem imeli. Zlasti šolskim in farnim knjižnicam bude izvestno dobro došel ta najnovejši plod naše literature.

S. R.

Naši dopisi.

Iz Kranja. Dnevni red okrajne učiteljske konferencije za kranjski okraj dne 16. malega srpana 1890 ob 9. uri dopoldne v Kranju.

1. Otvoritev konferencije.

2. Poročilo c. kr. okrajnega šolskega nadzornika o stanju šolstva.

3. Določitev in razdelitev tvarine iz realij za posamezne razrede in oddelke na raznih kategorijah ljudskih šol (za vsako kategorijo šol izbran odsek določi po jednega poročevalca).

4. Metoda začetnega pouka v zemljepisji na ljudski šoli (poroča g. nadučitelj L. Jelenec).

5. Določitev jednotnih zvezkov za vse šole v okraji (poroča na podlagi obravnav dotičnega odseka g. učitelj I. Pezdíč).

6. Določitev učnih knjig za bodoče šolsko leto.

7. Poročilo knjižničnega odbora. — Volitev tega odbora. (Nasveti za nakup novih knjig naj se tri dni pred konferencijo pismeno stavijo pri tem odboru).

8. Volitev stalnega odbora.

9. Posebni nasveti (ti naj se vsaj tri dni pred konferencijo pismeno stavijo pri stalnem odboru).

Iz Komna. Učiteljsko društvo za sežanski okraj je imelo dne 1. velikega travna svoj letni občni shod v Sežani, katerega se je udeležilo 20 učiteljev in 4 učiteljice. — Med nami je bil prisoten tudi naš gospod c. kr. okrajni šolski nadzornik D. Sinkovič.

Predsednik g. A. Beniger pozdravi točno ob 10. uri navzoče, osobito pa g. nadzornika, katerega učiteljstvo z živio-klici pozdravi. — Ko se zapisnik zadnjega zborovanja po g. tajniku I. Banotu prečita ter brez ugovora vzprejme, pojasnjeval nam je g. nadzornik statistično popisovanje ljudskih šol za l. 1890. — Predsednik se mu na to v imeni društva srčno zahvali.

Sledilo je potem blagajnikovo (g. Sila) poročilo, iz katerega smo posneli, da ima društvo okoli 43 gld. v denarnici, 20 gld. naloženih v poštni hranilnici in okoli 40 gld. pa še od nekajih društvenikov iztirjati.

Za delegate k občnemu zboru „Zaveze“ so bili izvoljeni: gč. Štrukelj, gg. Luznik, Starec in Sila.

Potem je sledila volitev društvenega odbora. Z večino glasov so bili izvoljeni: gg. Benigar Anton, Bano Ivan, Kante Matej, Leban Anton, Luznik Alojzij, Sila Svitoslav in Starec Jakob.

K društvu sta pristopila dva nova ude in sicer gč. Ivana Lozej in g. Martin Kosec. Potem je pa prišlo več predlogov na vrsto, kateri so bili vzprejeti. Končno sklene g. predsednik zborovanje s primernimi besedami. Takoj potem je imel novi odbor svojo prvo sejo, da so se dotični funkcionarji izvolili.

Na predlog podpisanega so izvoljeni bili: gg. Benigar Anton predsednikom, Kante Matej podpredsednikom, Bano Ivan tajnikom, Sila Svitoslav blagajnikom, Luznik Alojzij, pevovodjo, Starec Jakob in Leban Anton odbornikoma.

Po zborovanji podali smo se vsi v gostilno g. župana Mahorčiča, kjer smo imeli skupni obed. — Med seboj smo občevali prav bratovski in smo preživeli lep dan, kajti v življenji učiteljev imamo malo takih. — Na srečno in veselo svidenje! A. L.

Iz radovljiškega šolskega okraja. „Narodov“ g. dopisnik poroča, da je učiteljstvo kranjskega okraja spalo. Učiteljstvo našega okraja pa ni spalo, ampak bilo je mrtvo, kajti ne jedne vrstice še ni prinesel „Tovariš“ o našem okraji. Hvala Bogu, da je pomladansko solnce vzbudilo tudi v nas malo življenja. Sedaj so imeli že skoro vsi okraji okrajna učiteljska društva, le pri nas se ni nihče zmenil za take stvari. Bržkone je temu vzrok prelega sloga (?), ki vlada v našem okraji. Pri navadni učiteljski konferenciji dne 30. mal. travna se je sprožila misel, da se tudi pri nas osnuje društvo. V osnivalni odbor so bili voljeni: gg. Bernard, Kovšca, Pianekki, Rozman Ign. in Žirovnik. Prvo sejo je imel začasni odbor 8. vel. travna. Kaj je sklenil ni še znano, razven da ima 12. roznika drugo sejo.

Pozneje Vam hočem poročati, g. urednik, še kaj, ako Vam drago.*)

—n—

Iz kamniškega okraja. Pomlad prebudila je tudi naše mlado društvo. Po dolgem premolku od zadnjega jesenskega zborovanja, sešlo se je sv. Jurija dan v mengeški šoli nepričakovano veliko število zavednih društvenikov od blizo in daleč, znak, da se marljivo naše učiteljstvo vrlo zanima za to društvo. Po običajnem pozdravu naznani g. predsednik J. Janežič, da je v imeni društva čestital brzojavno velerodnemu deželnemu predsedniku g. baronu Andreju Winklerju povodom desetletnice njegovega plodnosnega službovanja na Kranjskem in da se je

*) Led je prebit! Novemu društvu želimo mnogo uspeha ter prosimo za daljna poročila. Ured.

tej čestitki visokorodni g. slavljenec društvu iskreno zahvalil, želeč mu obilnega, najboljšega uspeha. — „Slava“ zaklical je zbor priljubljenemu, v povzdigo domačega šolstva in ugleda kranjskega učiteljstva delujočemu vzglednemu predsedniku deželnega šolskega sveta. — Tajnik gosp. Keceč poroča potem o društvenem delovanju, o številu udov (38) ter spodbuja k jedinstvu, k vzajemnemu delovanju, k zanimanju za društvo, posebno v sedanjem času, ko se z vsakovrstnimi sredstvi poskuša spraviti učiteljstvo pri ljudstvu ob veljavo. Priporoča tudi učiteljstvu šolski list „Popotnik“. — Blagajnikovo poročilo obvestilo nas je z ugodnim društvenim premoženjem. Na to je sledilo zanimivo razlaganje g. okrajnega šolskega nadzornika L. Letnarja o sestavi podrobnega učnega načrta, koje delo izvršiti je sklenila lanska uradna učiteljska konferencija. Ta posel tirjal bode sicer mnogo časa; ko pa bode delo dovršeno, bode izvestno jako koristno vsakemu učitelju posamezno, vplivalo bode pa brezdvomno vsakako tudi na napredek vsake šole. Takó natančno izdelan učni načrt, kateri bo obsežal učno stvarino vsega leta, razdeljeno na posamezne tedne, bode učitelju, posebno v slučajih, ko mu privatne razmere in čas ne dopuščajo natančnejšega pripravljavanja na pouk, dober svetovalec in izdatna pomoč; zaprečil bode breznačrtni pouk in bode nezmotljiv kazipot, s katerim se

pride po najkrajši poti do željenega smotra. — G. poročevalec si misli razdelitev učne stvarine takole: Najprej se sestavi nekak tednik za vsak oddelek (razred) in vsak predmet posebej ter se razdeli z ozirom na letne čase in na klasifikacijo na 4 dele po 10 tednov; kajti za ponavljanje in za medletne počitnice odločiti je treba 6 tednov. Na te dele se razdeli naznačena učna stvarina s posebnim ozirom na realije, kajti te izhajajo iz nazornega pouka in so temelj vsemu pouku. Te glavne štiri dele razdeli zopet na desetine za 10 tednov. V to svrhu pripravi se 5 pol in sicer: 1. za jezikov nauk; 2. za zemljepisje in zgodovino; 3. za prirodznanstvo; 4. za petje in telovadbo; 5. za lepisje in risanje. Številjenja ni treba tu v poštev jemati, kajti računice so urejene takó vzgledno in praktično, da učitelju ni treba stvarine še posebej pripravljati in jo deliti na posamezne oddelke. Izdeluje se načrt za vsako četrletje pričenši z realijami. Ko sta polji za zemljepisje, zgodovino in prirodpisje za prvo četrletje gotovi, prične se s polo za jezikov nauk, oziraje se na naznačeno stvarino iz realij. Gledati je pri tem sestavljanju posebno na koncentriranje pouka.

Paziti je osobito tudi na to, da se vsakemu predmetu določi stvarina primerno obsežna, ker le tako postane prebavljiva. (Konec prih.)

Vestnik „Pedagogičnega društva“ v Krškem.

Dné 1. vel. travna t. l. je imelo „Pedagogično društvo“ svoje drugo letošnje zborovanje v šolskih prostorih v Radečah. Zborovanja se je udeležilo 36 osob. — Ob 1. uri popoldne otvori društveni prvosednik gospod Fr. Gabršek, c. kr. okrajni šolski nadzornik, zborovanje ter presrčno pozdravi došle društvenike, osobito štajerske tovariše in zlasti še v obilnem številu zastopane ude krajnega šolskega sveta in druge radeške šolske prijatelje. Na to s presrčnimi besedami odzdravi ud radeškega krajnega šolskega sveta, gospod župnik Zagorjan ter kliče zbranim v imeni krajnega šolskega sveta in trga Radeče presrčno: Dobro došli!

Potem se prebere zapisnik o zadnjem zborovanju z dné 10. mal. travna t. l. in se priobčijo dopisi, med katerimi je zlasti omeniti veledragedga pisma preblagorodnega gospoda c. kr. deželnega predsednika, barona Andr. Winklerja, v katerem se zahvaljuje za čestitko, ki mu je bila došla od „Pedagogičnega društva“ povodom njegove desetletnice. Gospod prvosednik se še jedenkrat v toplih besedah spominja veleuspešnega delovanja gospoda c. kr. deželnega predsednika ter mu zakliče: Bog ga živi še mnoga leta! — čemur zbor navdušeno pritrdi.

Zdaj je gospod c. kr. okr. šolski nadzornik J. Bezlaaj poročal jako poučno in temeljito o risanju

brez stigem in pri tej priliki dokazoval, kolikega priporočanja je vredna izvršitev ministerskega ukaza, po katerem naj risanje po stigmah popolnoma odpade na srednji in višji stopinji, na nižji stopinji pa se prepušča učiteljevi previdnosti, da učenci prično prve vaje risati po pikah ali pa brez pik. — Svoje poročilo je podpiral s praktičnim risanjem na šolsko tablo. Poročevalcu izreka zbor zahvalo.

Nadalje je gospod dr. T. Romih razjasnjeval nekatere fizikalne aparate dr. Houdeka in Herverta iz Prage ter je na berilu „Hlapienje“ razlagal, kako se imajo obravnavati fizikalna berila. Zbor se mu zahvaljuje.

Po nasvetu gospoda Iv. Lapajnetja se sklene, da bode „Pedagogično društvo“ opozorilo založnika zbirke kranjskih postav, da priredi novo izdajo. Po nasvetu gospoda prvosednika priredi stvarino „Pedagogično društvo“, ako bode treba. — Tudi se sklene, da odbor prosi, naj bi se pospešilo odobrenje po društvu izdanih knjig: vzgojeslovje, ukoslovje, dušeslovje, ki so se predložile na višje mesto, da se uvedejo na učiteljskih kot učne ali vsaj pomožne knjige.

Gospod dr. T. Romih nasvetuje, naj se „Pedagogično društvo“ obrne do ravnateljstva železnic, da bi se tudi učiteljem dovolila znižana vožnja po